

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवाको आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूह, अधिकृतस्तर सातौं तह, तथ्याङ्क अधिकृत पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम र परीक्षा योजना पाठ्यक्रमको रूपरेखा:- परीक्षा प्रणाली (Examination System) निम्नानुसार विभाजन गरिएको छ।

परीक्षाको चरण	परीक्षाको किसिम	पूर्णाङ्क
प्रथम	लिखित परीक्षा	२००
अन्तिम	सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता	४०

१. प्रथम चरण - लिखित परीक्षा (Written Exam)

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	General Subject	Part I: General Knowledge and General Ability Test	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५०X१=५०	१ घण्टा ३० मिनेट
		Part II: General Technical Subject				५०X१=५०	
द्वितीय	Technical Subject		१००	४०	विषयगत (Subjective): छोटो उत्तर लामो उत्तर	८X५=४० ६X१०=६०	३ घण्टा

२. अन्तिम चरण: सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ता (Group Test & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	समूहमा व्यक्तिगत प्रस्तुती (Individual Presentation in Group)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Individual Interview)	३०	मौखिक (Oral)	

द्रष्टव्यः

१. यस पाठ्यक्रमलाई प्रथम चरण र अन्तिम चरणमा विभाजन गरिएको छ।
२. खुला र समावेशी समूहको एउटै प्रश्नपत्रबाट परीक्षा सञ्चालन हुनेछ।
३. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ।
४. वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ। तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन।
५. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा क्याल्कुलेटर प्रयोग गर्न पाइने छैन।
६. विषयगत प्रश्नहरूको हकमा तोकिएको अङ्कमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिनेछ।
७. परीक्षा हलमा मोबाइल फोन, स्मार्ट वाच, हेड फोन वा यस्तै प्रकारका विद्युतीय उपकरण, पुस्तक, नोटबुक, झोला लगायतका वस्तुहरू लैजान पाइने छैन।
८. परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा दिईए अनुसार हुनेछ।
९. विषयगत प्रश्न हुने पत्र/विषयका प्रत्येक भाग/खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन्। परीक्षार्थीले प्रत्येक भाग/खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही भाग/खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ।
१०. यस पाठ्यक्रम अनुसारका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगावै संशोधन भई कायम रहेका विषयवस्तुलाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ।
११. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र अन्तिम चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ।
१२. लिखित परीक्षा र अन्तिम चरणको सामूहिक परीक्षण र अन्तर्वार्ताको कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ।
१३. पाठ्यक्रम अध्यावधिक भई लागू हुने मिति: २०८१।०८।१४

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूह, अधिकृतस्तर सातौ तह, तथ्याङ्क अधिकृत
पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र (Paper I): General Subject

Part (I):

General Awareness & General Ability Test

(50 Marks)

- 1. General Awareness and Contemporary Issues (25×1 Mark = 25 Marks)**
 - 1.1 Physical, socio-cultural and economic geography and demography of Nepal with special focus on Karnali Province
 - 1.2 Major natural resources of Nepal
 - 1.3 Geographical diversity, climatic conditions, and livelihood & lifestyle of people
 - 1.4 Notable events and personalities, social, cultural and economic conditions in modern history of Nepal
 - 1.5 Current periodic plan of Karnali Province and Nepal
 - 1.6 Information on sustainable development, environment, pollution, climate change, biodiversity, science and technology
 - 1.7 Nepal's international affairs and general information on the FAO, SAARC & WTO
 - 1.8 The Constitution of Nepal
 - 1.9 Governance system and Government (Federal, Provincial and Local)
 - 1.10 Provisions of civil service act [(Karnali Province Civil Service Act, 2080 and Regulations, 2080], {Local Services (Formulation and Operation) Act, 2081} and regulation relating to organizational structure, posts of service, fulfillment of vacancy and code of conduct
 - 1.11 Functional scope of public services
 - 1.12 Public Service Charter
 - 1.13 Concept, objective and importance of public policy
 - 1.14 Fundamentals of management: planning, organizing, staffing, directing, controlling, coordinating, decision making, motivation and leadership
 - 1.15 Government planning, budgeting and accounting system
 - 1.16 Major events and current affairs of national and international importance
 - 1.17 Public service delivery system and its barriers in Nepal
- 2. General Ability Test (25 ×1 Mark = 25 Marks)**
 - 2.1 Verbal Ability Test (8×1 Mark = 8 Marks)**

Jumble words, Series, Analogy, Classification, Coding-Decoding, Matrix, Ranking Order Test, Direction and Distance Sense Test, Common Sense Test, Logical Reasoning, Assertion and Reason, Statement and Conclusions
 - 2.2 Numerical Ability Test (9×1 Mark = 9 Marks)**

Series, Analogy, Classification, Coding, Arithmetical reasoning/operation, Percentage, Ratio, Average, Loss & Profit, Time & Work, Data interpretation & Data verification
 - 2.3 Non-verbal/Abstract Ability Test (8×1 Mark = 8 Marks)**

Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification, Figure Matrix, Pattern Completion/Finding, Analytical Reasoning Test, Figure Formation and Analysis, Rule Detection, Water images, Mirror images, Cubes and Dice & Venn-diagram

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूह, अधिकृतस्तर सातौ तह, तथ्याङ्क अधिकृत
पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

Part (II):

General Technical Subject

(50 Marks)

1. Probability and Distribution (3 Marks)
 - 1.1. Basic properties of probability
 - 1.2. Addition rule of probability
 - 1.3. Independent, dependent and mutually exclusive events
2. Random Variables (7 Marks)
 - 2.1. Notion of random variable
 - 2.2. Probability distribution
 - 2.3. Binomial, Poisson and Normal distribution
 - 2.4. Mathematical expectation
 - 2.5. Distribution of independent random variables
 - 2.6. Notion of likelihood function
3. Mathematics for Statistics (8 Marks)
 - 3.1. Rates, Ratios and Proportion
 - 3.2. Number system
 - 3.3. Logarithm
 - 3.4. Permutation and combination
 - 3.5. Principle of least square
 - 3.6. Rank of a matrix
 - 3.7. Inverse of a matrix
 - 3.8. Quadratic forms
4. Descriptive statistics (7 Marks)
 - 4.1. Measures of central tendency
 - 4.2. Measures of dispersion
 - 4.3. Measures of Skewness and Kurtosis
 - 4.4. Measures of positional statistics: quartile, quintile & decile
 - 4.5. Outliers and their consequences
5. Correlation and Regression (5 Marks)
 - 5.1. Simple, partial and rank correlation
 - 5.2. Multiple correlation and coefficient of determination
 - 5.3. Simple and multiple regressions
 - 5.4. Measures and tests of goodness of fit in regression
 - 5.5. Tests for normality in regression
6. Estimation (2 Marks)
 - 6.1. Properties of a good estimator
 - 6.2. Methods of estimation
 - 6.3. Point and Interval estimation
7. Hypothesis testing (3 Marks)
 - 7.1. Simple and composite hypothesis
 - 7.2. Type I and type II error
 - 7.3. Unbiased test
 - 7.4. Z, t, chi-square and F tests
 - 7.5. P value

8. Sampling methods and Distributions (2 Marks)
 - 8.1. Simple random sampling
 - 8.2. Stratified random sampling
 - 8.3. Systematic sampling
 - 8.4. Cluster Sampling
 - 8.5. Standard errors
9. Time-series Analysis (1 Marks)
 - 9.1. Trends and seasonal & cyclical variations
 - 9.2. Forecasting
10. Economics (2 Marks)
 - 10.1. Endogenous and exogenous variables
 - 10.2. Absolute and relative change
 - 10.3. Concept of marginal and elasticity
 - 10.4. Consumption function, saving, capital formation and capital output ratio
 - 10.5. Cobb-Douglas production function
 - 10.6. Gini-Coefficients
11. Data collection and processing activities (2 Marks)
 - 11.1. Data gathering process
 - 11.2. Questionnaire design
 - 11.3. Methods and techniques of data summarization/analysis
 - 11.4. Errors in surveys and censuses: Control and measurement of errors
 - 11.5. Quality evaluation of data
12. National accounts statistics of Nepal (2 Marks)
 - 12.1. System of National Accounts (SNA): Importance and uses
 - 12.2. Macroeconomic aggregates: Nominal and Real GDP, GNI, Consumption, Saving
13. Population statistics of Nepal (2 Marks)
 - 13.1. Major sources of population data
 - 13.2. Population censuses of Nepal
 - 13.3. Composition and distribution of population
 - 13.4. Fertility, Mortality, Migration
 - 13.5. Population growth and population projection
14. Price and indexes (2 Marks)
 - 14.1. Wholesale price, retail price, producer price
 - 14.2. Consumers Price Index (CPI)
 - 14.3. Agricultural Production Index
 - 14.4. Manufacturing Production Index
 - 14.5. Manufacturing Producers Price Index
15. Human development and poverty statistics (2 Marks)
 - 15.1. Latest HD status and poverty situation of Nepal
 - 15.2. Sustainable Development Goals
 - 15.3. Major sources of poverty statistics
 - 15.4. Poverty measuring practices in Nepal
 - 15.5. Nepal Living Standard Survey (NLSS)

--The End--

प्रदेश लोक सेवा आयोग, कर्णाली प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवाको आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा, तथ्याङ्क समूह, अधिकृतस्तर सातौ तह, तथ्याङ्क अधिकृत
पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र (Paper II): Technical Subject

Section A – 20 Marks

1. Data Collection and Processing Activities
 - 1.1. Data gathering process
 - 1.2. Questionnaire design
 - 1.3. Methods and techniques of data processing/summarization/analysis
 - 1.4. Errors in surveys and censuses: Control and measurement of errors
 - 1.5. Quality evaluation of data
2. Sampling Methods and Distributions
 - 2.1. Simple random sampling
 - 2.2. Stratified random sampling
 - 2.3. Systematic sampling
 - 2.4. Cluster sampling
 - 2.5. Standard errors
 - 2.6. Sampling distribution
 - 2.7. Distribution of sample mean
3. Time-series Analysis
 - 3.1. Components of time series
 - 3.2. Forecasting

Section B – 20 Marks

4. Economics
 - 4.1. Endogenous and exogenous variables
 - 4.2. Absolute and relative change
 - 4.3. Concept of marginal and elasticity
 - 4.4. Consumption function, saving, capital formation, capital output ratio
 - 4.5. Cobb-Douglas production function
 - 4.6. Inequality and Gini Coefficient
5. National Accounts Statistics of Nepal
 - 5.1. System of National Accounts (SNA): Estimation approaches, Importance and uses
 - 5.2. Macroeconomic aggregates: Nominal and Real GDP, GNI, Consumption, Saving
6. Price and Indexes
 - 6.1. Wholesale price, retail price, producer price
 - 6.2. Consumers Price index (CPI)
 - 6.3. Agricultural Production Index
 - 6.4. Manufacturing Production Index
 - 6.5. Manufacturing Producers Price Index
7. Public Finance, Money and Banking Statistics
 - 7.1. Major sources of data
 - 7.2. Revenue statistics
 - 7.3. Money and banking statistics
 - 7.4. Balance of Payment (BOP)

Section C – 30 Marks

8. Agriculture, Fishery and Forestry Statistics of Nepal
 - 8.1. Major sources of agricultural statistics

- 8.2. Agricultural censuses
- 8.3. Current agricultural statistics– importance and problems
- 8.4. Food security statistics (Prevalence of undernourishment (PoU), food insecurity experience scale (FIES) and Food balance sheets (FBS)
- 8.5. Forestry statistics
- 8.6. Objectives, targets and strategies of Agriculture Development Strategy (ADS), 2015-2035
- 9. Industry, Trade and Service Statistics of Nepal
 - 9.1. Major sources of data
 - 9.2. Censuses and surveys of manufacturing establishments
 - 9.3. Internal and international trade statistics
 - 9.4. Energy statistics
 - 9.5. Irrigation and water statistics
- 10. Statistical System of Nepal
 - 10.1. National statistical system
 - 10.2. Major statistical agencies
 - 10.2.1 Central Bureau of Statistics and its role as a central statistical agency
 - 10.2.2 Ministries and other government agencies related to statistical activities
 - 10.3. Statistical functions of Nepal Rastra Bank
 - 10.4. Statistical functions of universities and Non-governmental organizations
 - 10.5. Existing Statistical act and regulation
 - 10.6. Role of Province and local governments in statistics
- 11. Miscellaneous
 - 11.1. Environment and climate change statistics
 - 11.2. Tourism statistics
 - 11.3. Gender statistics
 - 11.4. Data services,
 - 11.5. Databank
 - 11.6. Data dissemination
 - 11.7. Introductory Geographic Information System (GIS)
 - 11.8. Spatial data, digital data
 - 11.9. Elementary concept of data analysis software (EXCEL, SPSS, STATA)

Section D – 30 Marks

- 12. Human Development and Poverty Statistics
 - 12.1. Latest HD status and poverty situation of Nepal
 - 12.2. Sustainable Development Goals, its targets and indicators
 - 12.3. Major sources of poverty and living standard statistics
 - 12.4. Poverty measuring practices in Nepal
 - 12.5. Nepal Living Standard Survey (NLSS), Nepal Multiple Indicator Cluster Survey (NMICS)
- 13. Social Statistics
 - 13.1. Major sources of social statistics
 - 13.2. Demographic health survey and Health Indicators
 - 13.3. GER, NER, NIR and other major educational statistics
- 14. Labour and Employment
 - 14.1. Labour force participation, employment, underemployment, unemployment
 - 14.2. Major sources of labour and employment statistics
 - 14.3. Nepal Labour Force Surveys

14.4. International Standard of Industrial Classification (ISIC), International Standard of Occupational Classification (ISOC), National Standard of Occupational Classification (NSOC)

14.5. Child labour

15. Population Statistics of Nepal

15.1. Major sources of population data

16.2. Population censuses of Nepal

16.3. Composition and distribution of population

16.4. Fertility, Mortality, Migration

16.5. Population growth and population projection

16.6. Contemporary population related issues

--The End--

द्वितीयपत्रको एकाईबाट सोधिने प्रश्नहरूको संख्या यथासम्भव निम्नानुसार हुनेछन्।

द्वितीयपत्रको प्रश्नसंख्या तालिका

खण्ड/भाग	A			B				C				D			
एकाई	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
छोटो प्रश्नसंख्या	2			2				2				2			
लामो प्रश्नसंख्या	1			1				2				2			

सामूहिक परीक्षण

सामूहिक परीक्षण व्यक्तित्व परीक्षणको एक अंश हो। प्रदेश निजामती सेवाको क्षेत्र विस्तार तथा कार्य पद्धति परिवर्तन समेत भैरहेको सन्दर्भमा नेपाल सरकारका नीति, योजना, कार्यक्रम लगायत शासन व्यवस्था सम्बन्धी समसामयिक विषयमाथि विचार-विमर्श, छलफल गरी तिनको अझै बढी प्रभावकारी तथा कार्यान्वयन योग्य समाधान पहिल्याउने सम्बन्धमा उम्मेदवारहरूको क्षमता पहिचान गर्नु यस परीक्षणको मूलमर्म हो। यसको लागि छलफल, विचार-विमर्श गरी परिस्थिति बुझ्न सक्ने, निर्णय दिने, जनतालाई क्रियाशील बनाउने, चित्त बुझाउने, निर्धारित लक्ष्य अनुसार काम गर्ने/गराउने, जस्ता कामका लागि लेखन क्षमताका साथसाथै समस्यालाई यथार्थपरक ढंगले पहिचान गर्नसक्ने, वाकपटुता, शिष्टता, तर्कशक्तिको पनि आवश्यकता पर्दछ।

त्यसैले यस परीक्षणमा उम्मेदवारहरूको बौद्धिक क्षमता, संचार सीप, समूह गतिशीलता, व्यवहार, व्यक्तित्व, मनोवृत्ति, क्रियाशीलता, निर्णयशक्ति, समस्या समाधान क्षमता, नेतृत्व क्षमता, समय व्यवस्थापन तथा व्यक्तित्वमा भएका अन्य गुणहरूको आँकलन अर्थात् परीक्षण र मूल्याङ्कन गर्नको लागि उम्मेदवारहरूलाई कुनै समसामयिक विषय/सवाल/समस्यामा सामूहिक छलफल गरी समस्या समाधान केन्द्रीत प्रभावकारी र कार्यान्वयनयोग्य समाधान निकाल्न दिइन्छ।

सामूहिक छलफल

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ जुन नेताविहिन सामूहिक छलफलको रूपमा अवलम्बन गरिनेछ। दिइएको प्रश्न वा Topic का विषयमा पालैपालोसँग निर्दिष्ट समयभित्र समूहबीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति गर्नुपर्नेछ। यस परीक्षणमा मूल्याङ्कनको लागि देहाय अनुसारको ३ जना भन्दा बढीको समिति रहनेछ।

आयोगका अध्यक्ष वा अध्यक्षले तोकेको सदस्य	– अध्यक्ष
आयोगका सदस्य	– सदस्य
मनोविज्ञानवेत्ता	– सदस्य
दक्ष/विज्ञ (१ जना)	– सदस्य